

Caspar Neumann

Dusze i fundusze. Księga narodzin i pogrzebów dla miasta Wrocławia

4 października

18:00 | **Wernisaż wystawy *PSYCHOPOMP*, Aula i Sale pod Kopułą ZNiO, Wrocław, ul. Szewska 37**

Psychopomp to postać łącząca światy i czasy. Zawieszony w „bezcasowym” trwaniu dzielącym było od będzie, wiąże cielesną śmierć z pośmiertną sublimacją bytu. Tytuł wystawy, choć w pierwszej chwili może wydać się niejasny, zyskuje sens natychmiast po sięgnięciu do antycznych źródeł: psyche – dusza i pompos – przewodnik. Psychopompa znaleźć można we wszystkich starożytnych mitologiach. Anubis, Hermes, Charon a także Walkirie, jawią się jako milczący bohaterowie większości religijnych wierzeń, których ambicją jest „dystrybucja” dostępu do zaświatów. Kontrolowanie pośmiertnej reaktywacji dusz stanowi zarazem najczęściej klucz do doczesności. Wypada wsłuchać się w opinię tanatologów, którzy w ludzkiej obawie przed śmiercią, gwałtowną utratą jednostkowej świadomości, widzą fundament kultury i cywilizacji, wszelkich wysiłków zmierzających do zrozumienia reguł rządzących rzeczywistością. Próbę taką podejmują również sztuki wizualne, w obrębie których odnaleźć można niezliczone artefakty odnoszące się tak do śmierci, jak i potencjału pośmiertnego istnienia bądź nieistnienia.

Na prezentowaną we wrocławskim Ossolineum wystawę składają się dzieła pochodzące ze zbiorów Muzeum Książąt Lubomirskich w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich: fotografia post mortem, ryciny i rysunki mistrzów manieryzmu, Jana Matejki, Józefa Grottgera czy Andrzeja Wróblewskiego oraz obrazy klasyków XX wieku i realizacji artystów współczesnych, w których pojawia się wątek vanitas, śmierci i zaświatów.

Artyści: Justyna Baśnik Andrzejewska, Paweł Baśnik, Krystian Truth Czaplicki, Konrad Jarodzki, Anna Kołodziejczyk, Kamil Moskow-czenko, Łukasz Huculak, Magdalena Parfieniuk, Mariusz Maślanka, Zofia Pałucha, Monika Polak, Michał Puszczynski, Jadwiga Sawicka, Jacek Sempoliński, Halina Wrzeszczyńska, Jan Wolski, Barbara Żłobińska, Bartosz Zaskórski, Konrad Żukowski oraz autorzy dzieł ze zbiorów Muzeum Książąt Lubomirskich w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich.

Wystawa czynna w dniach 8–25 października, w piątki i poniedziałki w godz. 11.00–18.00, w soboty i niedziele w godz. 11.00–16.00. Wstęp wolny

kurator wystawy: Łukasz Huculak, współpraca: Emilia Kłoda, Alicja Przestalska, Justyna Baśnik-Andrzejewska, Paweł Baśnik

20:00 | **Koncert na inaugurację *Tęsknoty Łęki Spotkania*, Aula ZNiO, Wrocław, ul. Szewska 37**
Johann Sebastian Bach: *Liebster Gott, wenn werd ich sterben?*, kantata z tekstem C. Neumanna (BWV 8), *Wer weiß, wie nahe mir mein Ende?* (BWV 27)
Wrocławska Orkiestra Barokowa pod kierunkiem artystycznym Jarosława Thiela

Aleksandra Turalska: sopran, Ewelina Wojewoda: alt, Maciej Gocman: tenor, Andrzej Zawisza: bas, Zbigniew Pilch: skrzypce barokowe, prowadzenie, Adam Pastuszka: skrzypce barokowe,

Piotr Chrupek: altówka barokowa, Jakub Kościukiewicz: wiolonczela barokowa, Rodrigo Lopez Paz: obój d'Amore, Tatjana Zimre: obój d'Amore, Małgorzata Klisowska-Pacholek: flet traverso, Aleksandra Rupocińska: pozytyw

koordynacja: Grzegorz Joachimiak

4–25 października

Badania wstępne „Świadkowie pandemii. Doświadczenia psychospołeczne artystów i publiczności na przykładzie Wrocławia”

koordynacja: Ziemowit Socha
współpraca: Grzegorz Joachimiak

Caspar Neumann wyznaczył w swoich badaniach kierunek mający na celu poznanie pewnych matematyczno-społecznych zależności, a jego fascynacja śmiercią i narodzinami ludzi doprowadziła również do działań artystycznych w tematyce vanitas. Sztuka w tym projekcie może stać się swoistym probierzem społecznych nastrojów i psychicznej kondycji społeczeństwa. Chcemy się dowiedzieć jak ta sytuacja wygląda we Wrocławiu, gdy po ponad 300 latach wracamy do perspektywy zainicjowanej przez wrocławskiego uczonego. Nie chodzi tu już o statystykę demograficzną, lecz o reakcje na sztukę o tematyce egzystencjalnej w czasie wyjątkowym jakim jest pandemia. Doświadczenie zmagania się z Covid-19 potencjalnie zmienia naszą optykę na problemy codzienności i miejsca sztuki oraz wywoływanej przez nią refleksji. Chcemy dzięki temu projektowi przyjrzeć się potencjałowi, jaki w rzeczywistości po Covid-19 może odgrywać kultura artystyczna, czy jej społeczna percepcja w obliczu zetknięcia się ze śmiercią w życiu codziennym zmieniała się? Czy mieszkańcy Wrocławia oczekują, by sztuka mortalna inspirowała do refleksji zwłaszcza w czasie pandemii? Projekt zakończy się publikacją w postaci raportu.

25 października

9:00–17:00 | **Konferencja naukowa / science conference**
Tablice narodzin i śmierci dla miasta Wrocławia. Nowe odczytanie dziedzictwa Caspara Neumanna (1648–1715) w perspektywie interdyscyplinarnej / Tables of birth and death for the city of Wrocław. A new reading of Caspar Neumann’s (1648–1715) legacy in the interdisciplinary perspective
Sala konferencyjna ZNiO /Conference Hall of Ossoliński National Institute + live streaming video, Wrocław, plac Nankiera 17

koordynacja: Grzegorz Joachimiak
moderowanie / moderating: Katarzyna Młyńczak-Sachs

9:00–9:10 Powitanie / Welcome Tadeusz Luty (member of the Honorary Chapter of the Academy of Young Scholars and Artists)	→
9:10–9:45 wykład inauguracyjny / inaugural keynote Zbigniew J. Jurek (The Institute of Mathematics at University of Wrocław) <i>Breslau/Wrocław – C. Neumann – E. Halley – Ubezpieczenie – Najpiękniejsze równanie matematyczne / Breslau/Wrocław – C. Neumann – E. Halley – Insurance – The most beautiful math equation</i>	
↘ Muzyczne i audialne tombeaux / Musical and auditory tombeaux	→

9:45–10:05 | **Grzegorz Joachimiak (Institute of Musicology at University of Wrocław. Early Music Department at the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław)**
Recepcja twórczości Caspara Neumanna (1648–1715) w kontekście kultury muzycznej Śląska XVII i XVIII wieku / Reception of the work of Caspar Neumann (1648–1715) in the context of the musical culture of Silesia in the 17th and 18th centuries

10:05–10:15 Dyskusja / discussion	
10:15–10:35 Robert Losiak (Institute of Musicology at University of Wrocław. The Soundscape Research Studio at University of Wrocław) <i>Cisza jako doświadczenie audialne epidemii. Między refleksją filozoficzną Alberta Camusa a codziennością życia w mieście czasu lockdownu / Silence as a auditory experience of the epidemic. Between the philosophical reflection of Albert Camus and everyday life in the city of the lockdown period.</i>	
10:35–10:45 dyskusja / discussion	
10:45–11:00 przerwa kawowa / coffee break	
↘ Śmierć nieczysta – Zwyczaje funaralne – Demografia Wrocławia / Profane death – Funeral customs – Wrocław demographics	→

11:00–11:20 Paweł Duma (Institute of Archaeology at University of Wrocław) <i>Śmierć nieczysta na przedindustriálním Śląsku / Profane death in pre-industrial Silesia</i>	
11:20–11:30 dyskusja / discussion	
11:30–11:50 Tadeusz Dobosz (The Laboratory of the Molecular Techniques Unit at Wrocław Medical University) <i>Przemiany pośmiertne i zwyczaje funaralne homo sapiens / Posthumous transformations and homo sapiens funeral habits</i>	
11:50–12:00 dyskusja / discussion	

12:00–12:20 Ziemowit Socha (The Educational Research Institute) <i>Demografia Wrocławia wczoraj, dziś i jutro / Wrocław demographics yesterday, today and tomorrow</i>	
12:20–12:30 dyskusja / discussion	
12:30–12:40 przerwa kawowa / coffee break	
↘ Kruchość życia. Medycyna – Biopolityka – Ekologia. Profilaktyka i perspektywy / The fragility of life. Medicine – Biopolitics – Ecology. Prevention and prospects	→

12:40–13:00 Piotr Donizy (Department of Clinical and Experimental Pathology at Wrocław Medical University) <i>Współczesna dermatoonkologia w świetle działalności Caspara Neumanna – rzetelność raportowania danych i tworzenie rejestrów klinicznych kluczem do sukcesu terapeutycznego / Contemporary dermatooncology in the light of Caspar Neumann’s activity – reliability of data reporting and creation of clinical registers is the key to therapeutic success</i>	
13:00–13:10 dyskusja / discussion	
13:10–13:30 Urszula Lisowska (The Institute of Philosophy at University of Wrocław) <i>Zoon politikon jako homo mortalis? / Zoon Politikon as Homo Mortalis?</i>	
13:30–13:40 dyskusja / discussion	

13:40–14:00 Weronika Urbańska (Department of Environmental Engineering at Wrocław University of Science and Technology) <i>Gospodarka odpadami w kontekście ochrony środowiska i zapobiegania zmianom klimatu / Waste management in the context of environmental protection and climate change prevention</i>	
14:00–14:10 dyskusja / discussion	

14:10–15:00 przerwa obiadowa / lunch break	
↘ Memento mori. Sztuka mortalna Wrocławia / Memento mori. Wrocław’s mortal-arts	→
15:00–15:20 Ewa Pluta (Press spokeswoman and accessibility coordinator of the City Museum of Wrocław) <i>Gdzie jest grób Caspara Neumanna? Miejsca pochówków i wrocławskie cmentarze / Where is the tomb of Caspar Neumann? Burial places and Wrocław cemeteries</i>	
15:20–15:30 dyskusja / discussion	
15:30–15:50 Sylvia Ryznar-Góra (Department of Education, Promotion and Exhibitions at the National Museum of Przemysł Land) <i>Psychopompos / Psychopompos</i>	
15:50–16:00 dyskusja / discussion	
16:00-16:20 Łukasz Huculak (Painting Department at The Eugeniusz Geppert Academy of Art and Design in Wrocław) <i>Śmierć i paleta. Vanitas – ikonoklazm – autodestrukcja / Death and the palette. Vanitas – iconoclasm – Auto-destruction</i>	
16:20–16:30 dyskusja / discussion	

16:30-17:00 Podsumowanie i zamknięcie obrad konferencji / Summary and closing of the conference	
18:00 Finisaż wystawy PSYCHOPOMP kurator wystawy: Łukasz Huculak, współpraca: Emilia Kłoda, Alicja Przestalska, Justyna Baśnik-Andrzejewska, Paweł Baśnik	

19:00 | **Koncert zamykający**
Paweł Hendrich: Osamotnienie(nie)...
Premiera kompozycji napisana ku pamięci wrocławian – zmarłych i cierpiących w związku z Covid-19.
Aula ZNiO, Wrocaw, ul. Szewska 37

Orkiestra Muzyki Nowej pod kierunkiem artystycznym Szymona Bywalca

Szymon Bywalec: dyrygent [Cond.], Alicja Molitorys: flety (in C, basowy) [Fl.], Mirosław Kuchlewski: waltornia [Hn.], Konrad Merta: akordeon [Acc.], Danuta Sobik-Ptok: wiolonczela [Vc.] Adam Bonk: perkusja [Perc.], Staszek Sroka: gitara elektryczna [E. Gtr.], Paweł Hendrich: elektronika [El.]

Źródłem koncepcji utworu jest obecna sytuacja pandemii i związane z nią ograniczenia. Jako społeczeństwo po raz pierwszy od kilkudziesięciu lat znaleźliśmy się w tego rodzaju sytuacji powszechnego zagrożenia. Chociaż dotyczy ona nas wszystkich, to jednak każdy z nas odbiera ją subiektywnie.Codzienny pędzący świat sprzyja ekstrawertykom, tymczasem teraz okoliczności się zmieniły. Wszyscy (pozostając w przymusowym odosobnieniu) mamy większą sposobność do introwertycznej refleksji i analizy sytuacji, w której się znaleźliśmy. Tematem utworu będą więc emocje odczuwane podczas pandemii przez mieszkańców Wrocławia - miasta, które stało się jednym z pierwszych ognisk epidemii w Polsce. Na scenie zabrzmia dźwięki symbolizujące bunt przeciwko niechcianej izolacji, przymusowej rozłące z bliskimi, nieustannej niepewności, a nawet strachowi.

Podczas takich ekstremalnych sytuacji jak pandemia najlepiej widać, że Wrocław to przede wszystkim zamieszkujący go ludzie, a nie zabudowa urbanistyczna. I to właśnie ludzi najbardziej nam brakuje, gdy musimy przez dłuższy czas pozostawać w swoich domach. W utworze nie zabraknie więc wątku tęsknoty, której doświadcza również kompozytor. Choć mieszkamy blisko, w tym samym mieście, to nie możemy się spotkać z innymi ludźmi i musimy polegać na niedoskonałych substytutach w postaci kontaktów elektronicznych.

koordynacja: Grzegorz Joachimiak

Caspar Neumann

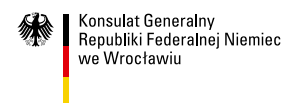
Dusze i fundusze. Księga narodzin i pogrzebów dla miasta Wrocławia

Caspar Neumann (1648–1715) to postać wyjątkowa w historii Wrocławia. Ten człowiek nauki i sztuki, ojciec statystyki demograficznej, był zafascynowany śmiercią i kwestią umieralności. Na przestrzeni dziejów topos vanitas zyskiwał na znaczeniu w sytuacjach granicznych, w czasach zarazy i wojen niosących poczucie nietrwałości, bezradności, osamotnienia i lęku przed śmiercią. Podobnie jest obecnie, z powodu pandemii Covid-19, ale nie tylko dlatego. Problemy klimatyczne, ekologiczne i medyczne wywołują w społeczeństwie podobne uczucia z podobną intensywnością. Język artystyczny umożliwia zrozumienie wielu z tych problemów skupiając je w soczewce sztuk wizualnych i muzycznych, podpieranych nauką. Wydarzenia zaplanowane na czas Wszystkich Świętych mają zachęcać do wspólnej refleksji nad życiem i śmiercią. Funkcję przewodników po nich przejmą członkowie Akademii Młodych Uczonych i Artystów oraz zaproszeni do współpracy ludzie kultury i nauki.

Patronat honorowy:

Wrocław miasto spotkań

Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk

Konsul Generalny Niemiec we Wrocławiu Hans Jörg Neumann

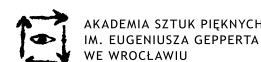

Patronat Honorowy Dyrektora Zakładu Narodowego im. Ossolińskich

Organizatorzy:

Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych UWr

STAATSMINISTERIUM DER JUSTIZ UND FÜR DEMOKRATIE EUROPA UND GLEICHSTELLUNG

Wystawa i koncerty odbywają się tylko stacjonarnie w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich (ZNiO), ul. Szewska 37.

Na wszystkie wydarzenia wstęp jest wolny.

Wydarzenia towarzyszące:

Oprowadzanie po cmentarzach i mauzoleach Wrocławia, które poprowadzi Ewa Pluta z Muzeum Miejskiego Wrocławia. Szczegóły podane będą na: facebook: [Fanpage projektu "Caspar Neumann. Dusze i fundusze."](#)

Na wydarzenia z 4.10. i 25.10. obowiązują zapisy: www.ossolineum.pl/zapisy

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmiany liczby miejsc na wydarzenia odbywające się w tych dniach.

Dostęp do live stream video konferencji poprzez kanały YouTube i Facebook Organizatorów oraz stacjonarnie w ZNiO, pl. Nankiera 17.

Aktualności dotyczące projektu na akademia.wroc.pl

i facebook: [Fanpage projektu "Caspar Neumann. Dusze i fundusze."](#)

Pomysł i realizacja wydarzenia:

Grzegorz Joachimiak
(Instytut Muzykologii UWr i Katedra Muzyki Dawnej AMKL)

Łukasz Huculak
(Katedra Malarstwa ASP we Wrocławiu)

współpraca:

Monika Sochacka i Tomasz Janoś
(Wrocławskie Centrum Akademickie)

Emilia Kłoda i Alicja Przystańska
(Muzeum Książąt Lubomirskich w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich)

Olga Szęszół
(Narodowe Forum Muzyki)

konferencja * sztuki wizualne * muzyka

Dusze i fundusze.
Księga narodzin
i pogrzebów dla
miasta Wrocławia

Caspar Neumann